

ДРЕВНЕЙШИЕ ЛАТИНСКИЕ ПАМЯТНИКИ ВЕНГРИИ В СТИХАХ

Я. Хорват мл

Изучая древнейшие латинские памятники Венгрии в стихах, автор подвергает анализу древнейшие художественные памятники Венгрии с надписью. Из них больше всего проблем выдвинуто ризой (*casula*), сохранившейся со времени короля Степана I (именно с 1031 года и служившей позже коронационным плащом при коронации венгерских королей. Автор установил, что находящиеся на плаще надписи в стихах формы леонинового гексаметра показывают сходство по содержанию или связи с церковными текстами Псевдо-Августина «*Sermo de Symbolo apostolorum*», следовательно темой изображения на плаще и всей его художественной композиции является не так называемый «Небесный Иерусалим», как предполагали раньше, а Кredo. На Западе изображение Кredo в эту эпоху весьма распространено, но на греческом и византийском территории оно неизвестно. Следует отметить, что изображение Кredo на нашем плаще в некоторых отношениях расходится от западных изображений. Расходится оно именно тем, что среди апостолов фигурирует апостол Павел, и тем, что художник упустил из виду символический теологический принцип *gota in medio rotae*, которому должен подчиниться порядок изображений. Автор приписывает это менее образованной теологической среде. Следы возможного византийского влияния он видит лишь в деталях выполнения. Учитывая вышеизложенное, из отдельных описок текста надписей автор делает вывод, что плащ был изготовлен в Венгрии и не является памятником германского церковного искусства. Германское происхождение невероятно уж потому, что во время изготовления плаща король Степан I вел борьбу с баварцами и с немецким императором (ср. *Wipo, Vita Chuonradi imp.* с. 26). Надписи на плаще представляют собой средневековый жанр *Tituli*, обычной формой которого в ранних столетиях Средних веков был белый гексаметр или дистих, начиная же с X столетия — леонин.

Затем автор подвергает анализу распятие королевы Гизеллы, снабженное разными надписями. Распятие было изготовлено около 1008 года. Автор установил, что находящиеся на нем надписи в стихах являются не органическими принадлежностями распятия, не входят в композицию, итак несмотря на его богатые украшения, распятие имеет вид примитивный. Надписи мешают общему впечатлению. Если читать надписи слева направо, как принято было в то время на Западе, то их порядок окажется неправильным. Этот порядок может быть рассматриваем либо как простая ошибка, либо как характерное для Венгрии свойство, ибо древне-венгерские письма, так называемые руны следовали справа налево. Как бы дело ни обстояло, это указывает на провинциальность. По своему содержанию и форме, однако, надписи примыкают к западному образованию. В отношении формы характерно для них, что часть надписей сочинена из гексаметров без рифмы.

Следует отметить в этом отношении, что в документе, дошедшем до нас из эпохи короля Владислава I, сохранился один хрисмон в форме леонинового гексаметра, но нет доказательств венгерскому происхождению леониновых *Tituli*, обнаруживаемых на отделанном с высоким искусством распятии жены короля Владислава I, Аделхайд.

ДАнные И ПРИМЕЧАНИЯ К ПРЕДАНИЮ О ТОЛЬДИ

Б. Коромпаи

Одной из недостаточно разъясненных проблем венгерского литературоведения, — входящей и в тематику фольклористики, — является происхождение предания о Тольди, сохранившегося в песнях XVI столетия, но по своей теме очевидно восходящего к XIV столетию. Ввиду того, что исследователи уже подробно занимались теми элементами этого предания, которые сходятся с элементами древне-французских эпосов, автор обращает

свое внимание на восточно-европейские связи, именно на сходство с мотивами русского фольклора: автор имеет в виду одну из цреданий X столетия, сохранившуюся в древнейшей русской хронике, рассказывающую о поединке юноши против печенега, и былинку о царе Калине. Третий сходный мотив, относящийся к «любовному приключению и ограблению могилы», автор черпал из наследия Шандора Шоймошши.

«EUROPICA VARIETAS»

Т. Виттман

Венгерский протестантский путешественник Мартон Сепши Чомбор был побужден кроме патриотизмом также тягой к буржуазной жизни, городской культуре обходить пешком страны Западной и Центральной Европы еще до начала тридцатилетней войны. Его труд, написанный о своем путешествии, продолжавшемся два года, является не только важным продуктом отечественных культурных стремлений к обуржуазиванию и выразителем анти-габсбургского патриотизма, но также важным документом, отражающим главные закономерности современного европейского общества.

«DOCTORANDUS» ЧОКОНАИ

Й. П.-Кадар

Под заглавием «Doctorandus» Чоконаи перевел третью интермедию «Мнимого больного» Мольера — сцену присвоения звания доктора — из итальянского перевода Кастелли, появившегося в Лейпциге в 1698 году. Текст именно этой третьей интермедии отличается от принятого за автентичный текста и соответствует сильно расширенному варианту, появившемуся в 1673 году в гг. Руан и Амстердам как самостоятельный труд под заглавием «Receptio publica inius juvenis medici in Academia burlesca Joannis Baptistae Molière doctoris comici». Чоконаи строго придерживается текста Кастелли, изменяя его лишь в конце, чтобы сделать эффект более неожиданным. В венгерских представлениях эту сцену играют и сегодня согласно тексту Чоконаи.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ФЕРЕНЦА МОРА В 1918—1919 ГГ.

А. Фёльдеш

Известный новеллист первой трети XX столетия, директор библиотеки и музея Шомодьи г. Сегед Ференц Мора в 1918—1919 годах был сотрудником прогрессивной буржуазной газеты «Сегеди Напло». Во время буржуазной революции он принимает участие в работе образующегося национального совета. Своими статьями, докладами он способствует осуществлению буржуазно-радикальных требований. Он осознает опасность оппортунистского руководства, проявляющегося в работе национального совета, но его либеральные взгляды мешают ему безоговорочно присоединиться к рабочему движению. Во время диктатуры пролетариата Ференц Мора проявлял революционную гуманность, и не изменил своим убеждениям и после победы контрреволюции, не стал прислужником контрреволюционного режима.

МЕЛКИЕ СООБЩЕНИЯ

Э. Андьал: Янош Римаи и Андраш Зегнер
М. Чонкаш: Данные из жизни героя одной из богатырских песней

ДИСКУССИЯ

Д-не Костоляны: Кому завидовал Костоляны?

ДОКУМЕНТАЦИЯ

А. Пирнат—Ф. Вег: Новые сведения о Хельтаи
Ш. Шрейбер: Критика Яноша Арань об учебнике, написанная на немецком языке
Д. Фицаи: Письмо Зольтана Амбруш Жигмонду Юст

Л. Мадачи: Неизвестное стихотворение Дьюлы Юхаса и схема его лекции о Шекспире

Й. Надачи: Забытое стихотворение Михая Бабич

Й. Пастор: Две рукописи Дьюлы Юхаса

ОБЗОР

Ф. Вег: Петер Борнемисса: Дьявольские призраки

А. Ольтваньи: Ласло Форгач: Байза и Белинский

И. К. Хорват: Гесиод: Работы и дни на греческом и венгерском языках

М. Надь: Музей Йокаи в с. Балатонфюред

Б. Варга: Выставка памяти Балаши

Вести главного комитета по литературоведению

DIE ÄLTESTEN LATEINISCHEN VERSDENKMÄLER IN UNGARN

von

J. Horváth jun.

Auf der Fahndung nach den ältesten lateinischen Versdenkmälern in Ungarn untersuchte der Verfasser die ältesten, mit Inschrift versehenen Kunstdenkmäler in Ungarn. Unter diesen wirft die meisten Probleme das aus der Zeit Königs Stephan I. stammende (1031) Messgewand (Casula) auf, das man später als Krönungsmantel bei der Krönung der ungarischen Könige benutzt hatte. Der Verfasser stellte fest, dass die auf dem Mantel befindlichen Aufschriften im Versmass der leoninischen Hexameter eine inhaltliche Übereinstimmung oder Berührung mit den kirchlichen Texten *Sermo de Symbolo apostolorum* des Pseudo-Augustinus aufweisen, demnach der Gegenstand der bildlichen Darstellung und der ganzen künstlerischen Komposition des Mantels das Credo ist und nicht — wie angenommen wurde — das sogenannte »himmlische Jerusalem«. Die Credo-Darstellungen sind zu jener Zeit im Westen eine modische Kunstgattung, in griechischen und byzantinischen Gebieten jedoch völlig unbekannt. Dennoch weicht die Credo-Darstellung des Mantels in verschiedenen Punkten von den sich im Westen herausgebildeten Credo-Darstellungen ab. Sie weicht z. B. darin ab, dass unter den Aposteln sich auch Apostel Paulus befindet, weiterhin darin, dass der Künstler in der Reihenfolge der Darstellung das symbolische theologische Prinzip des *rota in medio rotae* ausser acht gelassen hatte. Der Verfasser erklärt das mit dem weniger theologisch gebildeten Milieu. Eventuelle byzantinische Einwirkungen setzt er nur in den Details der Ausführung voraus. Auf Grund des oben Gesagten und einiger Verschreibungen im den geschriebenen Texten schlussfolgert er, dass der Mantel in Ungarn entstanden und kein Denkmal der deutschen Kirchenkunst sei. Der deutsche Ursprung ist schon deshalb nicht wahrscheinlich, weil zur Zeit der Anfertigung des Mantels König Stephan gerade im Kampfe gegen die Bayern und gegen den deutschen Kaiser stand (vgl. *Wipo: Vita Chuonradi imp. c. 26*). Vom Standpunkt der Kunstgattung vertreten die Aufschriften des Mantels die mittelalterliche Kunstgattung der *Tituli*, deren gewohnte Form in den früheren Jahrhunderten des Mittelalters die reimlosen Hexameter bzw. Distichen waren, seit Mitte des 10. Jahrhunderts jedoch die herrschende Form des Leoninus wurde.

Danach untersucht der Verfasser das mit Aufschriften versehene Kreuz der Königin Gizella. Dieses Kreuz wurde ungefähr im Jahre 1008 gefertigt. Der Verfasser stellt fest, dass die auf diesem Kreuz befindlichen Versinschriften keine organische Teile dieses Kruzifixes sind: sie gehören nicht zur Komposition und dadurch wirkt das Kreuz trotz seiner leichten Verzierung etwas primitiv. Die Aufschriften haben eine störende Wirkung. Auch die Reihenfolge der Inschriften ist falsch, wenn wir sie nach der im Westen gebräuchlichen Weise, d. h. von links nach rechts lesen. Das ist entweder einfach ein Fehler oder eine ungarische Besonderheit, da in der alten ungarischen Schrift, der sogenannten *Kerbenschrift*, das Lesen von rechts nach links üblich war. Wie die Sache auch stehen mag, deutet das ebenfalls auf das Provinzielle hin. Die Inschriften lehnen sich jedoch sowohl inhaltlich als auch ihrer Form nach an die westliche Bildung an. Formell ist für sie charakteristisch, dass ein Teil dieser Aufschriften noch in reimlosen Hexametern gehalten ist.

In einer Urkunde aus der Zeit des Königs Ladislaus I. ist zwar ein *Chrismon* im leoninischen Hexameter zum Vorschein gekommen, doch lässt es sich nicht beweisen, dass die auf dem mit grosser Kunst ausgearbeiteten Kreuz der Gattin des Königs Ladislaus I., Adelheid, lesbaren *Tituli* in Form des Leoninus ungarischer Herkunft seien.

BEITRÄGE UND NOTIZEN ZUR TOLDI-SAGE

B: *Korompay*

Ein gemeinsames, doch noch nicht genügend geklärtes Problem der ungarischen literaturgeschichtlichen Forschungen und der Folkloristik ist die Herkunft der im Lied des 16.

Jahrhunderts erhalten gebliebenen, aber ihrem Thema nach offensichtlich zum 14. Jahrhundert gehörenden Toldisage. Nachdem sich einzelne Forscher früher mit den übereinstimmenden Elementen der altfranzösischen Epen beschäftigt hatten, weist der Verfasser auf die Verbindung mit osteuropäischen, vor allem russischen Folklore-motiven hin: über den Zweikampf Jünglings gegen die Petschenegen kann man in der russische Urchronik in der Sage aus dem 10. Jahrhundert und der Byline des Zaren Kalin nachlesen. Seine dritte Angabe zu dem Motiv »Liebesabenteuer und Leichenraub« schöpft er aus dem Nachlass des Sándor Soly-mossy.

DIE EUROPICA VARIETAS

T. Wittman

Márton Szepsi Csombor, der protestantische ungarische Reisende wurde, ausser von der Vaterlandsliebe auch von der Sehnsucht nach Verbürgerlichung, nach der städtischen Kultur dazu getrieben, um in den zwei Jahren vor Ausbruch des Dreissigjährigen Krieges die Länder West- und Mitteleuropas zu Fuss zu durchwandern. Die über diese Reise geschriebene Arbeit ist nicht nur ein wichtiges Produkt der einheimischen bürgerlich gerichteten kulturellen Tendenzen und ein Ausdruck des habsburgfeindlichen patriotischen Standpunktes, sondern auch ein wichtiger Beitrag zur Illustrierung der wichtigsten Gesetzmässigkeiten der damaligen europäischen Gesellschaft.

CSOKONAI »DOCTORANDUS«

Frau J. Kádár-Pukánszky

Csokonai hatte unter dem Titel »Doctorandus« das dritte Zwischenspiel von Molières »Eingebildeten Kranken«, die Burleske »Doktorweihe«, auf Grund der im Jahre 1698 in Leipzig erschienenen italienischen Übersetzung Castellis übertragen. Diese Übersetzung weicht gerade im Text des dritten Zwischenspiels von dem als authentisch akzeptierten Molièreschen Text ab und stimmt mit der stark aufgedunsenen Variation überein, die unter dem Titel »*Receptio publica unius juvenis medici in Academia burlesca Joannis Baptistae Moliere doctoris comici*« im Jahre 1673 in Rouen und Amsterdam gesondert erschienen ist. Csokonai hält sich streng an Castellis Text, nur am Ende fasst er ihn knapper und macht ihn effektvoller. Bei den Vorstellungen des »Eingebildeten Kranken« auf ungarischen Bühnen wird auch heute noch die Burleske »Doktorweihe« in der meisterhaften Übersetzung von Csokonai gespielt.

DIE TÄTIGKEIT VON FERENC MÓRA IN DEN JAHREN 1918/19.

A. Földes

Ferenc Móra, der namhafte Novellist des ersten Drittels des 20. Jahrhunderts war im Jahre 1918/19 Direktor der Somogyi-Bibliothek und des Museums zu Szeged und Mitarbeiter an der fortschrittlichen bürgerlichen Tageszeitung »Szegedi Napló« (Szegediner Tagblatt). Zur Zeit der bürgerlichen Revolution nahm er an der Arbeit des entstehenden Nationalrats teil. Mit seinen Schriften und Vorträgen hilft er, dass die bürgerlichen radikalen Forderungen zur Geltung kommen. Er erkennt die Gefahr, die in der Tätigkeit des Nationalrats die opportunistische Leitung bedeutet, doch seine liberale Anschauungsweise hindert ihn daran, soweit zu gehen, dass er in völlige Gemeinschaft mit der Arbeiterbewegung trete. Móra hat während der proletarischen Diktatur sein revolutionär-humanistisches Glaubensbekenntnis bewiesen und auch nach dem Sieg der Konterrevolution seine Ideale nicht verleugnet und dem gegenrevolutionären System keine Dienste geleistet.

KLEINERE MITTEILUNGEN

E. Angyal: János Rimay und András Segner.

M. Csonkás: Angaben aus dem Leben des Helden eines unserer Heldengesanges.

DISKUSSION

Frau D. Kosztolányi: Wen beneidete Kosztolányi?

ARCHIV

- A. Pirnat—Ferenc Végh : Neue Angaben über Heltai
S. Scheiber : János Arany's Kritik eines elentschen Lehrbuchs der deutschen Sprache.
D. Ficzy : Zoltán Ambrus' Brief an Zsigmond Justh.
L. Madacsy : Ein unbekanntes Gedicht und ein Vortragsentwurf über Shakespeare von Gyula Juhász.
J. Nacsády : Ein vergessenes Gedicht von Mihály Babits.
J. Pásztor : Zwei Manuskripte von Gyula Juhász.

RUNDSCHAU

- F. Végh : Péter Bornemisza : Teuflische Gespenster.
A. Oltványi : László Forgács : Bajza und Belinski.
K. István Horváth : Hesiodos : Werke und Tage griechisch und ungarisch.
M. Nagy : Beschreibung des Jókai-Museums in Balatonfüred.
B. Vargha : Gedenkausstellung an Balassi.
Nachrichten der Zentralkommission für Literaturgeschichte.

LES PLUS ANCIENS MONUMENTS LATINS EN VERS DE HONGRIE

J. Horváth fils

Au cours de ses recherches concernant les plus anciens monuments latins de Hongrie en vers, l'auteur fait l'analyse des monuments artistiques munis d'inscriptions. Parmi ceux-ci, celui qui évoque le plus de problèmes est une chasuble (casula) provenant de l'époque du roi Étienne I (notamment de 1031) et qui, plus tard, était employée comme manteau royal lors du couronnement des rois hongrois. L'auteur constate que les inscriptions brodées sur le manteau et conçues en forme d'hexamètres léonins révèlent une coïncidence de contenu et des rapports avec les textes religieux du «Sermo de Symbolo apostolorum», de Pseudo-Augustin, d'où la conclusion que le sujet de l'image représentée sur le manteau et de l'entière composition artistique est le Crédo, et non, comme on l'avait cru, le «Jérusalem céleste». Les représentations du Crédo constituent à cette époque-là un genre en vogue en Orient mais elles sont tout à fait inconnues sur territoire grec et byzantin. Il faut pourtant admettre que la représentation du Crédo sur notre manteau diffère en plusieurs points de celles adoptées en Orient. Elle diffère, par exemple, par l'introduction de l'apôtre Paul parmi les autres, ensuite par le fait que l'artiste a négligé le principe théologique symbolique de la rota in medio rotae auquel doit se conformer l'ordre de succession de la représentation. L'auteur attribue cette négligence à un entourage dont l'érudition théologique était insuffisante. En ce qui concerne la possibilité d'une influence byzantine, l'auteur n'en révèle des traces que dans les détails de l'exécution. Ces considérations, ainsi que certaines fautes d'écriture dans les inscriptions permettent de conclure que le manteau n'est pas un monument de l'art ecclésiastique germanique, mais une pièce exécutée en Hongrie. La provenance germanique est d'autant moins probable car aux temps de l'exécution du manteau le roi Étienne faisait la guerre aux bavarois et à l'empereur allemand (cf. *Wipo*, Vita Chounradi imp. c. 26.). Les inscriptions du manteau représentent le genre médiéval des *Tituli* qui, au cours des premiers siècles du moyen âge, fut caractérisé par la forme en hexamètre sans rimes, à savoir le distique, et qui plus tard, à partir du milieu du Xe siècle, adopta la forme d'hexamètres léonins.

Ensuite l'auteur procède à l'examen du crucifix muni d'inscriptions qui appartenait à la reine Gisèle. Il date de l'an 1008. L'auteur constate que les inscriptions en vers du crucifix n'en sont pas une partie intégrante, elles n'entrent pas dans la composition, de sorte que le crucifix, malgré la riche décoration, donne l'impression d'un objet primitif. Les inscriptions troublent l'ensemble. Aussi leur succession est incorrecte si nous les lisons de gauche à droite, comme il était l'usage en Occident. Cela doit être considéré soit comme une simple erreur, soit comme une spécialité de la Hongrie car l'ancienne écriture hongroise, les runes, se lisaient de droite à gauche. Quoiqu'il en soit, ce sont des symptômes de provincialisme. Pourtant, par leur contenu et leur forme, ces inscriptions se rattachent à la civilisation occidentale. En se qui concerne leur forme, une partie de ces inscriptions est conçue encore en hexamètres sans rimes.

Il est vrai que l'époque du roi Ladislas I nous fournit un document où l'on trouve un chrisme en forme d'hexamètre léonin, mais il est impossible de prouver que les *tituli* en forme léonine sur le crucifix, exécuté avec art, de l'épouse du roi Ladislas I, Adelaïde, soient d'origine hongroise.

DONNÉES ET REMARQUES À PROPOS DE LA LÉGENDE DE TOLDI

B. Korompay

Un des problèmes insuffisamment élucidés par les recherches de l'histoire littéraire qui, lui, relève aussi du folklore, est l'origine de la légende de Toldi, conservée dans un chant du XVIe siècle, mais, à l'en juger par son sujet, née évidemment au XIVe siècle. Vu que certains sayants ont soumis à une étude approfondie les éléments de cette légende qui la rattachent

aux épopées françaises anciennes, l'auteur se fixa comme but de révéler les motifs qui témoignent d'une influence du folklore de l'Europe Orientale et surtout du folklore russe. Les sources de cette influence seraient la légende du Xe siècle, conservée dans une chronique russe ancienne, du la lutte du jeune . . . contre les Petchenègues ainsi que la byline du tzar Kaline. Sa troisième contribution, pour expliquer les motifs de »l'aventure galante et du pillage de tombeaux«, l'auteur la puise dans le legs de Sándor Solymossy.

EUROPICA VARIETAS

T. Wittman

Le voyageur protestant hongrois Márton Szepsi Csombor, inspiré non seulement par son patriotisme mais aussi par le désir de connaître la civilisation urbaine, bourgeoise, se mit en route encore avant le déclenchement de la guerre de trente ans pour parcourir à pied les pays de l'Europe Occidentale et Centrale. Son oeuvre, dans laquelle il décrit son voyage qui durait deux ans, est non seulement un produit important des tendances culturelles d'orientation bourgeoise de la Hongrie et l'expression du patriotisme anti-Habsbourg, mais aussi une illustration claire des tendances principales de la société contemporaine de l'Europe.

LE DOCTORANDUS DE CSOKONAI

J. P.-Kádár

Sous le titre de *Doctorandus* le poète Csokonai a traduit le troisième interlude du *Malade imaginaire* de Molière — la scène burlesque de la réception de docteur — d'après la traduction italienne de Castelli, publiée à Leipzig en 1698. C'est précisément dans le texte du troisième interlude que celle-ci diffère du texte de Molière accepté comme authentique, et correspond à la variante considérablement gonflée qui parut indépendamment en 1673 à Rouen et à Amsterdam sous le titre de *Receptio publica unius juvenis medici in Academia burlesca Joannis Baptistae Moliere doctoris comici*. Csokonai suit fidèlement le texte de Castelli et n'y introduit des modifications qu'à la fin en le raccourcissant pour le faire plus impressionnant. Dans les théâtres hongrois la scène burlesque de la réception de docteur du *Malade imaginaire* se joue toujours dans la traduction excellente de Csokonai.

L'ACTIVITÉ DE FERENC MÓRA EN 1918—1919

A. Földes

Nouvelliste éminent du premier tiers du XXe siècle, directeur de la bibliothèque et du musée Somogyi à Szeged, Ferenc Móra était en 1918—1919 collaborateur du journal bourgeois progressiste Szegedi Napló. Pendant la révolution bourgeoise, il prend part au travail du conseil national. Par ses écrits, ses conférences, il contribue à faire valoir les revendications du radicalisme bourgeois. Il reconnaît le danger de la direction opportuniste qui se manifeste dans le travail du conseil national, mais sa conception libérale l'empêche de joindre les rangs du mouvement ouvrier sans réserve. Au temps de la dictature du prolétariat, Móra se montre humaniste révolutionnaire et ne renie pas sa conviction même après la victoire de la contre-révolution et ne devient pas le valet du système contre-révolutionnaire.

PUBLICATIONS COURTES

E. Angyal : János Rimay et André Segner.

M. Csonkás : Données concernant la vie du héros d'un de nos chants héroïques.

DISCUSSION

Mme D. Kosztolányi : De qui était-il envieux Kosztolányi?

DOCUMENTATION

A. Pirnát—F. Végh : Nouvelles données concernant Heltai.

S. Scheiber : La critique d'un manuel scolaire faite par János Arany en langue allemande.

- D. Ficzy* : Une lettre de Zoltán Ambrus à Zsigmond Justh.
L. Madácsy : Un poème inconnu et l'esquisse d'une conférence de Gyula Juhász sur Shakespeare.
J. Nacsády : Un poème inconnu de Mihály Babits.
J. Pásztor : Deux manuscrits de Gyula Juhász.

REVUE

- F. Végh* : Péter Bornemissza : Fantômes diaboliques.
A. Oltványi : László Forgács : Bajza et Belinski.
I. K. Horváth : Hésiode : Les Travaux et les Jours en grec et en hongrois.
M. Nagy : Le musée Jókai à Balatonfüred.
B. Varga : Exposition à la mémoire de Balassi.
Informations du Comité central de l'Histoire littéraire.

TARTALOM

<i>Ijj. Horváth János</i> : Legrégibb magyarországi latin verses emlékeink	1
<i>Korompay Bertalan</i> : Adalékok és jegyzetek a Toldi-mondához	20
<i>Wittman Tibor</i> : Az <i>Europica</i> varietas	28
<i>Pukánszky Kádár Jolán</i> : Csokonai Doctorandusa	35
<i>Földes Anna</i> : Móra Ferenc tevékenysége 1918—19-ben	46

Kisebb közlemények

<i>Angyal Endre</i> : Rimay János és Segner András	57
<i>Csonkás Mihály</i> : Adatok egy vitézi énekünk hősének életéből	58

Vita

<i>Kosztolányi Dezsőné</i> : Kire volt irigy Kosztolányi?	62
---	----

Adattár

<i>Pirnádt Antal—Végh Ferenc</i> : Új adatok Heltai Gáspárról	66
<i>Scheiber Sándor</i> : Arany János német nyelvű tankönyvbírálata	74
<i>Ficzay Dénes</i> : Ambrus Zoltán levele Justh Zsigmondhoz	76
<i>Madácsy László</i> : Egy ismeretlen Juhász Gyula vers — Juhász Gyula és Shakespeare	77
<i>Nacsády József</i> : Babits Mihály elfelejtett verse	81
<i>Pásztor József</i> : Két Juhász Gyula kézirat	83

Szemle

<i>Végh Ferenc</i> : Bornemisza Péter : Ördögi kísértetek	85
<i>Oltványi Ambrus</i> : Forgács László : Bajza és Belinszkij	91
<i>Horváth István Károly</i> : Hésiodos : Munkák és napok görögül és magyarul	95
<i>Nagy Miklós</i> : A balatonfüredi Jókai Múzeum ismertetése	98
<i>Vargha Balázs</i> : A Balassi emlékkiállítás	99
Az Irodalomtörténeti Főbizottság Hírei	103
Idégen nyelvű ismertetések	110

Ára: 12,— Ft

Előfizetés egy évre 40,— Ft

A szerkesztőségnek beküldött és a következő számokban megjelenő írások:

I. Régi magyar irodalom

Szabolcsi Bence: A Halotti Beszéd ritmusáról

Koltay-Kastner Jenő: A Königsbergi Töredék kérdéséhez

Busa Margit: Egy ismeretlen színjáték

Hankiss János: Zrínyi az opera bölcsőjénél

Gyenis Vilmos: Bethlen Miklós Imádságoskönyve

V. Kovács Sándor: Garázda Péter

Albert Zsuzsanna: Elemzések a Rákóczi-szabadságharc politikai költészetéből

II. Felvilágosodás és reformkor

Segesváry Viktor: Zilai Sámuel levelei Ráday Gedeonhoz

Németh Balázs: Batsányi három levele Ráday Gedeonhoz

Kókay György: A bécsi Magyar Hirmondó története

Scheiber Sándor: Adatok Arany János ifjúkori olvasmányaihoz

Rózsa György: Kazinczy Ferenc a művészetben

Mályusz Elemérné: Polgári-forradalmi eszmék és az első magyar színtársulat műsora

Fenyő István: Batsányi János széljegyzetei Kísfaludy Sándor »Hazafiúi szöveg-ának egyik példányán

Baróti Dezső: A felvilágosodás korának magyar irodalma újabb irodalom történetírásunk tükrében

III. A XIX. század második fele és a XX. század irodalma

Farkas Zoltán: Elek Artur emlékezete

Dénes Szilárd: Móricz Zsigmond kísújszállási diák-emlékei írói alkotásaiban

Beia György: Babits Mihály Baján

Bisztray Gyula: Babits fogarasi éve

Kiss Ferenc: József Attila verselése

Forgács László: Jókai és az orosz romantika

Dezsényi Béla: Kossuth publicisztikai munkássága az emigrációban

Szűcs Éva: Három elfelejtett Ady-vers

Ungár Ivett: Halász Gábor

Zolnai Béla: Riedl Frigyes

W. Petrolay Margit: Mikszáth Kálmán elfelejtett ifjúsági írásai

Péter László: Móricz Zsigmond és Juhász Gyula